

Co vše může narušit důstojnost soudcovské funkce a ohrozit důvěru v nezávislost a nestrannost soudnictví?

eFocus

V poslední době se čím dál tím častěji stává předmětem diskuse otázka, jaké aktivity může soudce vykonávat mimo své pracovní činnosti, kterým z činností běžných pro ostatní by se měl raději vyhnout.

Výslovné znění zákona nám pomůže definovat neslučitelné činnosti pouze do určité míry. Soudce podle zákona o soudech a soudcích nesmí (s výjimkou funkce předsedy soudu nebo místopředsedy soudu) současně s výkonem funkce soudce zastávat žádnou jinou funkci ve veřejné správě. Dále jsou pro něho vyloučeny jakékoliv placené funkce či výdělečná činnost, s výjimkou správy vlastního majetku, a činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké a činnosti v poradních orgánech ministerstva, vlády a v orgánech komor Parlamentu, a to za předpokladu, že taková činnost nenarušuje důstojnost soudcovské funkce nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost soudnictví.

Vyjmenované činnosti nejsou tedy soudci zcela zakázané, ale při jejich výkonu musí vždy vážit, zda nenarušuje důstojnost jeho funkce nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost soudnictví. Posouzení je na každém soudci, přičemž je zřejmé, že osoby a osobnosti soudců jsou různé, lišit se tedy bude i hodnocení uvedených kategorií. Zejména posuzování „ohrožení důvěry“ je velmi subjektivní.

Pravděpodobně nikdo nepochybuje o tom, že členství soudce ve Společenství vlastníků je v případě vlastnictví bytu v podstatě nutností spojenou se správou jeho majetku. Otázky však nastávají ohledně případných funkcí v těchto společenstvích. Soudce je velmi často vyzýván k účasti ve vedení těchto subjektů. Bylo by snadné plošně uzavřít, že přijetí takové funkce by měl vždy raději odmítnout. Ve většině případů ano, ale v úvahu přichází i možnost, že soudce ve své osobní účasti ve vedení společenství vlastníků spatřuje odpovědný přístup ke správě jeho majetku. Zejména, pokud dosavadní vedení společenství nevykonává činnost dle jeho názoru dostatečně odpovědně a správně. Osobně bych si nedovolila tuto možnost vyloučit - ale na druhou stranu, svoji motivaci soudce nemůže vždy a všem vysvětlit, a nepřipustné by mělo být již „ohrožení důvěry“ ...

Podobné problémy mohou vzniknout při výkonu publicistické a umělecké činnosti. Je soudce při publikování odborných článků odkázán pouze na souhrn dosavadních poznatků a rozhodnutí, nebo si může dovolit vyslovovat své názory na řešení budoucích sporů? Nevystavuje se tím zbytečně následnému vyloučení z důvodu podjatosti? Může v rámci publicistické činnosti kritizovat názor přijatý kolegy či nadřízeným soudem? A kde jsou meze „ohrožení důvěry“ při umělecké činnosti? Umění náleží volnost myšlenek, nedodržování norem, překračování mezí - v jaké míře se může soudce, jehož veřejnost chce vnímat převážně jako konzervativní osobu, při své tvorbě odvolávat na tyto atributy umělecké činnosti?

Omlouvám se čtenářům, že pouze kladu otázky a nenabízím odpovědi. Domnívám se, že je důležité učinit tyto okruhy problémů trvalou součástí veřejné diskuse, popisovat situace, kdy činnost soudce vykonávaná mimo jeho funkci teoreticky může vzbudit pochybnosti ohledně jeho důstojnosti či důvěry v nezávislost a nestrannost soudnictví. A zejména – nezaujímat snadné a zjednodušující postoje. Bylo by zbytečné a zejména nesprávné odmítnout jakékoliv občanské a společenské aktivity soudce s odkazem na náročnost jeho funkce s tím, že by se měl věnovat pouze jí. Soudce by měl být součástí běžného života společnosti, jeho izolace není dobrá pro nikoho. Vyčlenit by se měl pouze v nutných případech, přesné meze nebude u většiny z nich nikdy možno objektivně definovat.

Každý soudce je jiný, každá činnost jím vykonávaná má jinou podobu, motivaci, souvislosti. Ale důvěra v soudnictví je jen jedna. Zejména my soudci bychom měli stát o znalost názorů veřejnosti, abychom mohli lépe hodnotit svá jednání a jeho důsledky. Pevně tedy doufám, že i tento příspěvek pomůže rozprodit solidní a důstojnou diskusi na toto téma.

Mgr. Daniela Zemanová,
prezidentka Soudcovské unie ČR

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - březen 2015.

EPRAVO.CZ Digital si můžete stáhnout ZDARMA na App Store a Google Play, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Promlčení práva ve světle aktuální judikatury NS ČR Na co si dát pozor při uplatňování promlčení podle současné právní úpravy?](#)
- [LEAGLE.ONE: Prodáváte firmu, nebo kus života? Pravda o rodinných akvizicích](#)
- [Clifford Chance Prague Association jmenuje dva nové Counsels a jednoho Of Counsel](#)
- [Vítězem Zákona roku je flexinovela zákoníku práce, bodovaly také daňové a účetní změny](#)
- [Advokátní kancelář Eversheds Sutherland posiluje svůj nemovitostní tým](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #9: AI - nová infrastruktura světa, nebo přepálený příběh?](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [Mgr. Helena Freyová, posiluje CEE Attorneys v oblasti M&A, Corporate Strategy & Technology](#)
- [Evropská unie rozšiřuje regulaci AI. Obsah generovaný nebo upravený umělou inteligencí musí být pro uživatele rozpoznatelný](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #8: Umění jako investice: mezi vášní a rizikem](#)
- [ATREUM a K2 LEGAL se spojují: vzniká silná kancelář pro stavebnictví, technologie a byznys](#)